

ταράξεις πολλῶ τῶν ἀνωθι ἐπισημοτέρας. Εἶνε δὲ αἱ ἐπὶ τοῦ στομάχου αὐται τοῦ οἰνοπνεύματος βλάβαι σπουδαιόταται, καθ' ὅσον δὲν ἐνδιαφέρουσι τοπικῶς μόνον τὸν στόμαχον αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρον τὸν ὄργανισμόν, τὸ σῶμα, τὴν καθόλου θρέψιν.

Πάντες γνωρίζετε, ὅτι ὁ στόμαχος εἶνε ἐν τῶν σπουδαιοτέρων ὀργάνων τοῦ σώματος ἡμῶν. Εἰς τὸν στόμαχον ἔρχονται ὅλαι αἱ τροφαί, ἅμα διὰ τοῦ στόματος εἰσαγόμεναι, καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τινὰ χρόνον διαμένουσαι ὑφίστανται τὴν κατεργασίαν καὶ προπαρασκευήν, ἣν καλοῦμεν *πέψιν*· ὁπλαδῆ ἐν τῷ στομάχῳ αἱ τροφαί, διὰ τῆς ἰδιαζούσης αὐτῷ λειτουργίας, κατεργάζονται εἰς χυλὸν ἐπιτήθειον, ἵνα ἀπορροφηθῇ ἐκ τῶν ἐντέρων ὡς θρεπτικὸς χυμὸς εἰς τὸ αἷμα.

Ἦδη λοιπὸν φαντάσθητε στόμαχον ἀσθενῆ καὶ λειτουργοῦντα λίαν ἐλαττωματικῶς· τότε τί θέλομεν ἔχει; Αἱ τροφαί δὲν θὰ πέπτωνται καλῶς, δὲν θὰ ἀναμιζῶνται δὲ εἰς τὴν κυκλοφορίαν ἀρκετὸς θρεπτικὸς χυμὸς, καὶ ἐπομένως ἡ καθόλου τοῦ σώματος θρέψις θέλει πάσχει, θέλει τελειῶσθαι ἑλλιπῆς. Ἡ πάθησις τοῦ στομάχου, ὡς βλέπετε, ἀντανανκλᾷ ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος.

Τὸ οἰνόπνευμα λοιπὸν ἐρεθίζον τὸν ὑμένα τὸν περικαλύπτοντα τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ στομάχου, παχύνει καὶ φλογίζει αὐτόν χρόνιως, ἐξ οὗ ὁ χρόνιος κατάρρους τοῦ στομάχου ὁ ὀχληρὸς εἰς τὸν οἰνοπότην καὶ τὸν ἱατρόν. Εἰς τὸν κατάρρου δὲ τοῦτον ὀφείλονται πρὸ πάντων πᾶσαι αἱ γαστρικαὶ διαταραχαὶ τῶν οἰνοποτῶν. Ὁ οἰνοπότης κατ' ὀλίγον παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ὄρεξις ἀποχαιρετᾷ αὐτόν· ταύτην δὲ ἀντικαθιστᾷ αἰσθησις βάρους κατὰ τὸ ἐπιγαστήριον καὶ πυρώσεως. Ἡ πέψις γίνεται δύσκολος καὶ ἐργώδης καὶ ἀτελής· ὡς ἐκ τῆς παχύνσεως δὲ καὶ τοῦ κατάρρου τοῦ στομάχου τελειτα ὑπερέκκρισις βλέννης (ἦτοι φλεγμάτων) ἐν τῷ στομάχῳ, συσσωρευομένης ἰδίως κατὰ τὴν νύκτα, ἣτις προκαλεῖ καθ' ἑκάστην πρῶταν ναυτίαν καὶ ἔμετον.

Μετὰ τινὰ δε καιρὸν αἱ παθήσεις αὐται ἐπισύρουσι ἄλλας βαρυτέρας ἐν τῷ στομάχῳ βλάβας δυναμμένας ἀπ' εὐθείας ν' ἀπειλησῶσι καὶ αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν τοῦ οἰνοπότου, οἷαι π. χ. εἰσὶν ἡ φλεγμονὴ ὄλου τοῦ πάχους τῶν τοιχωμάτων τοῦ στομάχου (γαστρίτις φλεγμονώδης χρονία), τὸ ἔλκος τοῦ στομάχου, καὶ ὁ καρκίνος αὐτοῦ.

Μεγάλῃ ποσότης τοῦ οἰνοπνεύματος, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω, ἀπορροφᾶται εἰς τὴν κυκλοφορίαν ἤδη διὰ τῶν φλεβιδίων τοῦ στομάχου· ἐν τούτοις οὐκ εὐκαταφρόνητον ποσὸν μεταβαίνει καὶ εἰς τὰ ἔντερα, ὅπως καὶ ἐκεῖ ἐνεργήσῃ τὸ οἰνόπνευμα ἐρεθιστικῶς καὶ ἐπιφέρῃ καὶ ἐπὶ τῶν ἐντέρων τὰς ἐξ αὐτοῦ βλάβας. Οὕτως οἱ οἰνοπόται ἐνοχλοῦνται ἐπιμόνως ὑπὸ ἀερίων ἐν τῇ κοιλίᾳ,

κωλικῶν πόνων, δυσκοιλιότητος λίαν ἐπιμόνου καὶ ἐνοχλητικῆς, ἐπαλλασσομένης οὐχὶ σπανίως μετὰ διάρροιας, ἣτις κατὰ τὰς θερμὰς ὥρας τοῦ ἔτους καὶ εἰς τὰ θερμὰ κλίματα, ὡς τὰ τῆς Αἰγύπτου καὶ Ἑλλάδος μετατρέπεται βραδίως εἰς δυσεντερίαν καὶ δυσεντεροειδῆ κατάρρους λίαν ἐπιμόνου.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΙΘ. ΦΟΥΣΤΑΝΟΙ.

ΞΕΛΙΔΕΣ ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΟΥ

1 Σεπτεμβρίου

Ἄμα ἐπανήλθα ἐξ Αἰγίνης, μετὰ μιᾶς ἑβδομάδος ἀπουσίας, ἔμαθα ὅτι ἡ Ἑλένη διορίζεται διδασκάλισσα.

Διδασκάλισσα ἡ Ἑλένη! μετὰ τὰ γερμανικά της, μετὰ τὰ γαλλικά της, μετὰ τὸ μουσικὸν της τάλαντον, ὅπερ τὴν ἀναδεικνύει μίαν ἀπὸ τὰς καλλίστας κυμβαλιστριάς τῶν Ἀθηνῶν, ἡ Ἑλένη ἡ μαθούσα τὰ γράμματα ὡς ἐρασιτέχνης καὶ οὐχὶ ὡς ἐπαγγελματίας, ἡ ἀναμένουσα ἐξ αὐτῶν πᾶν ἄλλο παρὰ τὰ πρὸς τὸ ζῆν, νὰ γείνη ὑπότροφος ἑνὸς πενιχροῦ δημοτικοῦ ταμείου υποβάλλουσα καταστάσεις διὰ νὰ πάρῃ τὸ ἔνταλμα καὶ νὰ λάβῃ μισθόν!

Ἐτρέξα εἰς τοῦ θείου μου· εἶνε ἀληθές· θὰ ὑπάγῃ. Τὴν ἀπόφασιν ἔλαβεν εὐθύς μετὰ τὸν παντελεῆ καταποντισμὸν τῆς περιουσίας των εἰς τὸν χρηματιστικὸν ἀνεμοστρόβιλον. Ἡ μητέρα της κατ' ἀρχὰς ἠρνήθη ἐντόνως νὰ συναίνεσῃ· ἔπειτα ἤλθεν ἡ σειρά τῶν συγκινήσεων καὶ τῶν θαυρῶν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐπέισθη ὑπὸ τῆς ἀταράχου ἐπιμονῆς τῆς Ἑλένης.

Ἡ Ἑλένη ὀμιλεῖ ἀπλούστατα, φυσικώτατα περὶ τοῦ διορισμοῦ της· δὲν φορεῖ τὴν προσωπίδα τῆς αὐταπαρηνσίας· ὁ ἀληθὴς ἡρωϊσμός εἶνε νὰ μὴν ἀφίγη τις τοὺς ἄλλους νὰ ὑποπτεύονται ἡρωϊσμόν· δὲν μοῦ ἀρέσει διόλου ἡ θυσία ἡ γινόμενη μετ' ἀναστεναγμῶν· μοῦ ἐνθυμίζει τὰ πρόβατα τὰ συρόμενα εἰς τὸ σφαγεῖον βελάζοντα.

Μοὶ ἀνέθηκε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ νὰ ἐρωτήσω πότε θὰ τῆς σταλῇ ὁ διορισμὸς της διὰ ν' ἀναχωρήσῃ εἰς τὴν θέσιν της. Τί πλήθος εἰς τὸ Ἰπουργεῖον! αἱ κλίμακες, ἡ αἴθουσα, οἱ διάδρομοι, τὰ δωμάτια, κατὰ μέσστα διδασκάλων· ποικιλία μορφῶν καὶ ἐνδυμασιῶν· ὁ ὑψηλὸς πῖλος καὶ ἡ βεδιγγότα τοῦ καθηγητοῦ τοῦ γυμνασίου ἔρχεται εἰς δημοκρατικωτάτην ἐπαφὴν μετὰ τὸ τρυπημένον σουρτοῦκο καὶ τὸν ἀπότριπτον κοῦκκον τοῦ τριτοβαθμίου δημοδιδασκάλου ἢ γραμματοδιδασκάλου· κάπου κάπου φαίνεται καὶ καμμία διδασκάλισσα μετὰ τῆς ἀπαραιτήτου φεσοφόρου, τσεμπεροφόρου ἢ καλεμκεροφόρου γραΐας συνοδοῦ του· ἀληθὲς δασκαλοπάζαρο· ὁ καθὲς ἤλθῃ νὰ μᾶθη καὶ τι· ποῦ διω-

ρίσθη; μήπως ἀπελύθη; μήπως τὸν ἐπέταξεν εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν τῆς Ἑλλάδος ἢ δυσηρεστημένη μερίς; ἀντίθεσιν ζωηράν πρὸς τὴν συνεσταλαμένην, τὴν παθητικὴν περιέργειαν τούτων, κάμνει τὸ ἀγέρωχον τῶν βουλευτῶν, οἵτινες ὑψαύχενες μεταβαίνουνσιν ἀπὸ τμήματος εἰς τμήμα, εἰς τὸν ὑπουργόν, ὅπως ἐκφράσων τὰς εὐχαριστήσεις των ἢ τὰ παράπονά των διὰ τοὺς γενομένους διορισμούς.

Εἰσέρχομαι εἰς τὸν διάδρομον τοῦ τμήματος τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσως· οὐδεὶς ὑπάλληλος ἐντὸς ὀματίου, κλωβίου μᾶλλον διὰ ξυλίνων κιγκλίδων περιφράκτου, βλέπω ἕνα γέροντα διοπτροφόρον.

— Ὁ κύριος Κ. εἶν' ἐδῶ;

Με παρατηρεῖ ἀτενῶς καὶ μοῦ λέγει:

— Ὅχι.

Ἄλλ' ἐπεῖτα, ὡσεὶ μετενόησε, με πλησιάζει, μ' ἐρωτᾷ ἐμπιστευτικῶς:

— Μήπως εἴσθε σεῖς ἐκεῖνος, ὃν περιμένει;

Ὁ τρόπος τοῦ ἐκέντησε σφόδρα τὴν περιέργειάν μου. Καὶ ἐκτὸς τούτου πόθεν εἴξευρα ἐγὼ ὅτι δὲν μ' ἐπερίμενε;

— Ναί, τοῦ εἶπα.

— Τότε εἶνε ἐδῶ.

Ἐγείρεται, με λέγει νὰ τὸν ἀκολουθήσω, προηγούμενος μυστηριωδῶς ὡς συνωμότης, με παραδίδει εἰς γέροντά τινα ἀπόμαχον καὶ τοῦ ψιθυρίζει εἰς τὸ οὖς μίαν λέξιν, οὗτος δὲ με ὀδηγεῖ μετὰ τὸ αὐτὸ ἄφωνον καὶ ἐπίσημον ἦθος διὰ σκολοῦ διχοδρόμου εἰς ἀπόκεντρον ὀματίου, ἐν τῷ ὁποίῳ μετ' ἄλλων δύο ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου βλέπω τὸν φίλον μου κολυμβῶντα εἰς θάλασσαν χαρτιῶν.

Τὸν ἠρώτησα διὰ τὴν Ἑλένην μοῦ ἔδειξε τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως· καὶ μεταξύ σωρείας ἄλλων κακοῶν, βαρβαροφῶνων ὀνομάτων, ἀιέκρινα τὸ γλυκὺ καὶ εὐγενές τῆς ὀνομα. Ἐπέρασε καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ Ἑλένη!

3 Σεπτεμβρίου.

Σήμερον τῇ ἐκαινοποιήθη ὁ διορισμός της. Μοῦ ἔκαμε τόσην ἐντύπωσιν, με συνεκίνησε τόσον αὐτὸ τὸ ἔγγραφο, ὥστε ἀπεφάσισα νὰ τὸ φυλάξω καὶ τὸ ἀντέγραψαι.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ἀυγούστου 1884.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ὕπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς

Δημ. Ἐκπαίδευσως

Ἀριθ. 12284.

Πρὸς τὴν Ἑλένην Ν. . . δημοδιδάσκων Δ' τάξεως.

Δυνάμει τοῦ ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου 1835 Β.

Διατάγματος καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12284 ἡμετέρας

πράξεως δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 347

φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως διηρῶ-

μέν σε εἰς τὸ ἐν τοῦ ὀμωνύμου δήμου δημοτικὸν σχολεῖον τῶν θηλέων ἐπὶ μισθῷ δρ. ὀγδοήκοντα κατὰ μῆνα, πληρωτέον σοι μετὰ τῶν λοιπῶν κατὰ τὸν νόμον ἀποδοχῶν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ ταμείου καὶ παραγγέλλομέν σοι νὰ μεταβῆς ἀμέσως εἰς τὴν θέσιν σου καὶ ἀναλάβῃς τὰ καθήκοντά σου, ἀφ' οὗ ὡς ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς τὸν τεταγμένον τῆς ὑπηρεσίας ὄργανον. Ὅφείλεις δὲ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ὀδασκαλίας νὰ γνωρίσης ἐξαιρετικῶς ἀπ' εὐθείας τὴν εἰς τὴν θέσιν σου μεταβάσιν εἰς τὴν ἀρμοδίαν διοικητικὴν ἀρχὴν καὶ εἰς ἡμᾶς. Ἄλλως θέλομεν σὲ θεωρῆσαι ὡς μὴ ἀναλαβοῦσαν τὰ καθήκοντά σου καὶ θέλεις ὑποστῆ τὰς ἐκ τοῦ νόμου συνέπειας.

Ὁ Ὑπουργός.

Ὅτε τῆς ἐνεχείρισα τὸ ἔγγραφον τοῦτο καὶ ἤρχισε νὰ τὸ ἀναγιώσκῃ τὴν παρετήρουν ἀτενῶς. Ἴσως διότι δὲν ἐπρόφρασε νὰ κρατήσῃ ἐαυτῆς, ἴσως διότι δὲν ὑποπτεύθη ὅτι κατεσκόπευον τὰς κινήσεις τῆς φυσιογνωμίας της, εἶδον ὅτι τῇ ἔκαμεν ὀδυνηρὰν ἐντύπωσιν ἢ βαρεῖα ἐκεῖνη οἰκειότης τοῦ ἀνωτέρου πρὸς τὸν κατώτερον, τὸ δὲ ἐκείνο τὸ τσακίς ἐπαναλαμβανόμενον καὶ ἢ ἐν τέλει ἀπειλὴ περὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου συνεπειῶν. Ἄλλ' ἀναμνησθεῖσα τῆς ὑποσχέσεως, ἢν ἔδωκε πρὸς ἐαυτὴν νὰ ὑπομείνῃ καρτερικῶς τὰ πάντα, ἠσύχασε διὰ μίαν. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἦτο ὡς λίθος βληθεὶς εἰς ἡρεμοῦσαν θάλασσαν, ἐτάραξε τὴν ἐπιφάνειαν ἐπὶ στιγμὴν· ἀλλ' ὅπως ἐκεῖ τὰ κύματα ἀναλαμβάνουσι τὴν νοητὴν τῆς γαλήνης ἀπαλότητα οὕτω καὶ ἡ μορφή της ἀνέλαβε τὴν γλυκεῖαν τῆς ἔκφρασιν, καὶ ἡ ἡρεμία ἐπανῆλθεν εἰς τὸ παραχθὲν βλέμμα της. Ἡ ἐπιφάνεια ἠσύχασεν· ἀλλὰ τὸ βάθος, τί κρύπτει τὸ βάθος; ὦ! πῶς ἠθέλα νὰ εἴξευρω τί γίνεται μέσα εἰς τὴν ψυχὴν ἐκείνην! πῶς ἠθέλα νὰ μελετήσω τὴν ἐνδόμυχον ἐργασίαν, αἰὰ τῆς ὁποίας ἡ ἀβρὰ κόρη τῶν αἰθουσῶν μετεμορφώθη εἰς ἡρώϊδα τοῦ καθήκοντος, ἢ περισσεῖα τῆς εἰρήνης μετεβλήθη εἰς ἀπόστολον τοῦ πολέμου, καὶ τοῦ μᾶλλον ἀμειλίχτου πολέμου, τοῦ περὶ τῆς συντηρήσεως.

5 Σεπτεμβρίου.

Σήμερον εἰς τὰς 10 π. μ. ἀνεχώρησεν ἐλυπηθὴν διότι σπουδαία ἐργασία μ' ἐκόλυσε νὰ τὴν προπέμψω μέχρι τοῦ Πειραιῶς τὴν συνοδεύει ὁ πατήρ της, ὅστις εἶνε τόσον καταβεβλημένος ἠθικῶς ὥστε παθητικῶς, ἀνευ ἀντιστάσεως ἐδέχθη τὴν ἀπόφασιν τῆς θυγατρὸς του. Τῷ φαίνεται φυσικὸν ἀφ' οὗ ἤρχισε τὸ κατρακύλημα, νὰ ἐξακολουθήσῃ.

Πρὸ ὀλίγου ἐπέστρεψα ἀπὸ τὴν οἰκίαν των, ὅπου ἔμεινα μέχρι τῆς 11 π. μ. Ἐῦρον τὴν μητέρα της κλαίουσαν, ὡς καὶ τὰς μικρὰς τῆς ἀδελφάς· προσεπάθησα νὰ τὰς παρηγορήσω καὶ

ἀνέφερα μερικά παραδείγματα εὐγενῶν κατὰ τὴν γαλλικὴν ἐπανάστασιν, οἵτινες πολὺ μεγαλειότερας ἀξιώσεις ἔχοντες ἐπὶ τῆς εὐτυχίας, ἔγειναν διδάσκαλοι καὶ χειρῶνακτες, καὶ ἓνα βασιλεῖα τῆς Γαλλίας, ὅστις παρέδιδε μαθηματικά εἰς τὴν Σουηδίαν ἀποζῶν καὶ πληρόνως τὰ διδάκτρα τῆς ἀδελφῆς του· ἀλλ' ἐν ᾧ προσπαθῶ νὰ πείσω τὰς ἄλλας, ἐγὼ αὐτὸς μὲν ἀμετάπειστος καὶ συλλογίζομαι τὴν πικραμένην μοῖραν τῆς Ἑλένης. Ὡς πάντοτε μοῦ συμβαίνει, ἡ σκέψις αὕτη συνταράττει ἄλλας ὁμοίας, εἰς τὸ βάθος τῆς μνήμης μου πρὸ πολλοῦ λησμονηθείσας, καὶ τὰς φέρει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Καὶ βιαίως, ἀλλεπαλλήλως, μοῦ ἔρχονται εἰς τὸν νοῦν ὅλα ὅσα ἔχω ἀκούσει περὶ διδασκαλισῶν: τὴν θανάσιμον ἀνίαν ἐν τῇ μονοτονίᾳ τοῦ ἐπαρχιακοῦ καὶ χωρικοῦ βίου, τὰς πικρίας, ἃς ποτίζεται προσοικειομένη κατ' ἀνάγκην οἰκογενεῖας τινὰς τοῦ τόπου καὶ ἐξεγείρουσα κατ' αὐτῆς τὴν μὴνιν τῶν τῆς ἀντιθέτου μερίδος, τὴν ἰταμὴν συμπεριφορὰν τῶν ἐντοπιῶν νέων θεωρούντων αὐτὴν ἀδέσποτον κτῆμα καὶ φιλοτιμουμένων τίς νὰ πῆν καταλάβῃ πρῶτος καὶ τὰς μογηθρὰς περὶ διδασκαλισῶν παραδόσεις, καθ' ἃς ἡ διδασκάλισσα μεταβαίνουσα νὰ διδάξῃ τὴν ἠθικὴν εἰς μέρος τι ἀπεργεῖται ἐκεῖθεν ἀνευ αὐτῆς ὡς ἔμπορος ἐκποιήσας τὰ ἔμπορευμά του: καὶ τὰ κακεντρεχῆ τραγούδια:

Δασκάλισσά μου ζάγαρη, δασκάλισσά μου μέλι
δασκάλισσά μου χρῦσόν νερό πὸ πίνοντ' οἱ ἀγγέλοι.

Μὲ κατελάμβανε δὲ βαρεῖα θλίψις ὅσον ἐσυλλογίζομένη τὸν βόρβορον αὐτόν, διὰ τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ διέλθῃ δίχως νὰ μολύνη τὰς λευκάς τῆς πτέρυγας ἡ Ἑλένη.

Τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἀνεχώρουν, παρετήρησα κλειστὸν καὶ βωδὸν τὸ ἕως προχθὲς μαγευτικῶς κελαδὸν κλειδοκύμβαλον τῆς. Διατί δὲν τὸ ἔλαβε μαζὶ τῆς; Ἡ μήτηρ τῆς μοῦ εἶπεν ἔτι ἡ κωμόπολις σπουτὴν διώρισαν εἶνε πολλὴ ὄρευνῆ καὶ οἱ δρόμοι τόσοοι κακοὶ ὥστε δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τὸ μετακομίσουν· ὀλίγον ἔλειψε νὰ δακρῶσω. Εἰς ποίαν λοιπὸν θὰ ἐμπιστευέται τὴν λύπην τῆς, τὴν χαρὰν τῆς, — καὶ ποῦ θὰ τὴν εὐρῆ τὴν χαρὰν τῆς! — ἡ ταλαίπωρος κόρη! ὅταν αὕτη θὰ κρατῆ τὰ δάκρυά τῆς διὰ τίνος θὰ ὀλοφύρηται; Δυστυχῆς Ἑλένη! Τὸ ἐφαντάζεσό ποτε ὅτι τὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα ἐμάνθανες ζωηρὰ καὶ πετακτῆ εἰς τὸ Ἀρσάκειον, θὰ ἐπήγαγινε εἰς τὴν ἄκραν τῆς Ἑλλάδος μίαν ἡμέραν νὰ τὰ πούλησῃς ...

Δ**

« Δὲν πιστεύω, ἔλεγεν ὁ κόμης Δέρβυ πρὸς τοὺς φοιτητὰς τοῦ Πανεπιστημίου Γλασκῶβις, ὅτι ἄνθρωπος ἀνευ ἐργασίας, ὅσον καὶ ἂν ἀγαπᾷται καὶ τιμᾶται ὑπὸ τῶν ἄλλων, αισθάνεται ἑαυτὸν πράγματι εὐτυχῆ. Ἐπειδὴ ἡ ἐργασία ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἡμετέρας ὑπάρξεως, δεῖξατέ μοι περὶ τί ἀσχολείσθε, ὅπως εἴπω ὁποῖο εἴσθε. »

Εἰς Πιθνον

— Πουλί μου, πῶθεν ἔρχεσαι; μοῦ φαίνεσαι σὰν ξένο,
Καὶ σὰν νὰ γνωρίζομεθα, πουλάκι ἀγαπημένο.
Κάπου σὲ εἶδα, σ' ἄλλῃ γῆ, καὶ σ' ἄλλα, σ' ἄλλα μέρη,
Στοῦ ἡλίου τὸ ξεφάντωμα, σ' Ἀπρίλι τὸ λημέρι.
Μὴν εἰσ' ἀπ' τὴν Πατρίδα μου; καὶ μὴν εἰσ' ἀπ' τὴν Ἀθήνα;
Ἔχεις τὴν στάσι· εὐγενικὴ καὶ στὴν 'ματιὰ σου ἀκτίνα ...
— Κι ἐγὼ σὲ ξεῦρω· ἔχομε τὰ δύο μὰς μία πατρίδα.
Πόσαις φοραῖς κατάχλωμο στὴν ἐσοχὴ σὲ εἶδα,
Στὸ περιγιάλι, στὸ βουνό, στὸ κοιμητήρι· πέρα,
Στὴ πλάκα ποῦ ἐσκέπασε τὸ γέρο σου πατέρα ...
Θυμᾶμαι· ἐκλαίεις ἐσὺ κ' ἐγὼ ἐτραγουδοῦσα,
Μέσα σὲ φύλλωμα ἱτιάς γιὰ ἔδική σου χάρη.
Κ' ἐγλύκναια τὸν πόνο σου γιατί σ' ἐσουμπούσα.
Μίᾳ μάνας εἴμαστε παιδιὰ κ' ἐνὸς δέντροῦ κλωνάρι! ...
— Πουλί μου, δὲν λησιμόνησα τὰ μέρη πῶχον κλάψης;
Καλὰ θυμοῦμαι τὴν πτωχὴ καρδιά ποῦ ἔχω θάψει ...
Ἄνωξ' ἐσὺ, πῶς ἄφησες τὰ πράσινα λειβάδια,
Κ' ἤλθες στὴ γρυνιασμένη γῆ καὶ στ' ἄλωτα σκοτόδια;
Σῦρε, πουλί, χερμαίνασε, μὴν εὐρῆς εἰδῶ μνήμα.
Κρίμα στὰ δυνά σου τὰ φτερά, στὰ δύο φτερά σου χρῆμα ...
— Μνήμα ζητῶ κ' ἤλαθ' ἄυτὸ στὴ γῆ τὴν παγωμένη;
Κάτω ἐκεῖ ζῆς καὶ νεκρός ... Ἐδῶ κανεὶς πεθαίνει!
— Γιατί, γιατί, πουλάκι μου, στῆς νειότης σου τὴν ὥρα,
Γυρενεὶς τάφο ἔρημο στὴ μαῦρη τούτη χώρα.
Κ' ἀνίσως χάρο ἐπιθυμῆς κ' ἂν τάφοῦ θέλῃς στρώμα,
Δὲν προτιμᾶς νὰ κοιμηθῆς σ' ἀγαπημένο χώμα,
Νᾶχρη στὸ πλάι ἀδελφοῦ, μαυοῦλα στὸ πλευρό σου,
Καὶ νὰ μυραῖνι πασχάλια τὸ ὕστερ' ὄνειρό σου;
Πᾶμε νὰ φύγωμε, πουλί, ὁ χάρος πρὶν μὰς νοιώσῃ;
Κι ἂν ἔχῃς πίκρα θὰ διαβῆ· περνᾷ κι αὕτη ἀκόμα ...
Μιὰ ἀκτίνα τοῦ πατέρα μας τοῦ ἡλίου θὰ μὰς σώσῃ
Καὶ θεὰ πέρωμε ζωὴ στῆς μάνας μας τὸ χῶμα!

Τριγάνιον, 28 Αὐγούστου 1882.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΚΟΣ.

ΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΚΡΟΥΠ

Τὸ ὄνομα Κρούπ, τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ μεγάλου ἐν Ἑσσην ἐργοστασίου, πρὸ πολλοῦ ἤδη εἶνε διαβόητον ἐκ τῶν φονικῶν προϊόντων, τὰ ὁποῖα προμηθεύει εἰς τὸν κόσμον σύμπαντα. Ἐπαρκῆ ἰδέαν περὶ τῆς σημαντικότητος τῶν κατασκευασμάτων τούτων παρέχουσιν αἱ ἐπόμεναι ἀπογραφικαὶ πληροφορίαι, τὰς ὁποίας ἐρανίζομεθα ἐκ τίνος γερμανικῆς ἐφημερίδος. Κατὰ τὸ 1860 τὰ ἐργοστάσια Κρούπ εἶχον μόνον 1764 ἐργάτας· κατὰ τὸ 1870 εἰργάζοντο ἐν αὐτοῖς 7,084 καὶ σήμερον περὶ τὰς 20,000. Ὑπολογίζοντες τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα τῶν ἐργατῶν τούτων, φθάνομεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν 65,381 ἀτόμων, ἐξ ὧν 29,000 κατοικοῦσιν εἰς οἰκῆματα ἀνήκοντα εἰς τὸν Κρούπ. Ἡδὴ τὸ μέγα κατάστημα περιλαμβάνει ὀκτὼ τμήματα: 1) τὰ ἐν Ἑσσην ἐργοστάσια 2) τρία ἀνθρακωρυχεῖα· 3) 547 μεταλλεῖα σιδήρου ἐν Γερμανίᾳ· 4) ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ἐν Ἰσπανίᾳ· 5) τὰς μεγάλας καμίνους· 6) εὐρὸ οἰκόπεδον 17 χιλιομέτρων, ὠρισμένον εἰς τὰ πειράματα τῶν βολῶν· 7) ἕτερα οἰκόπεδα 7 χιλιομέτρων, καὶ 8) 4 ἀτμόπλοια διὰ τὰς θαλασσίους μετακομίσεις. Εἰς 11 ἀριθμοῦνται αἱ ἐν χρῆσει μεγάλαι καμίνου, καὶ αἱ λοιπαὶ εἰς 1542. Ἐν τοῖς διαφορῶσι ἐργοστασίοις ὑπάρχουσι 439 ἀτμοκίνητοι λέβητες,